

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Zraková paměť dětí 5-6letých**
Autor práce: Jarmila TOMANOVÁ
forma studia KS
Obor studia Předškolní pedagogika
Vedoucí práce PhDr. Michaela KASLOVÁ
Odevzdáno: duben 2008

Autorka předložené diplomové práce se zaměřila na **obrazovou paměť** dětí předškolního věku před vstupem do školy a po jejich vstupu do školy. Otázky zrakové paměti byly v posledních letech ve světě opomíjeny, avšak jak ukazují různé studie, zdá se, že právě zhoršená zraková paměť může být jednou z příčin neúspěchu dítěte na počátku školní docházky. Ze zrakové paměti se autorka zaměřila na obrazovou paměť v rozsahu krátkodobé nebo operační paměti. Pro eliminaci náhodných jevů použila v experimentu kontrolních aktivit a sledovala reakce dětí za různých podmínek lišících se zdánlivými, avšak pro dítě někdy významnými, detaily. Pro experiment autorka vytvořila **série vlastních obrázků**, které se snadno „vejdu“ do zrakového pole dítěte. Práce přináší nové pohledy na danou problematiku, autorka se nebojí poukázat na rozpory mezi sledovanými jevy a závěry popsány v odborné literatuře.

Teoretická část je shrnutím toho, co se v oblasti obrazové paměti u dětí předškolního věku sledovalo, respektive jaké projevy lze u dítěte předpokládat. Samozřejmě významnou část tvoří kapitoly o vnímání a druzích paměti. Na základě prostudované literatury si autorka vytkla cíle, které uvádí v **Metodologické části**. Pro dosažení daných cílů formulovala předpoklady a podmínky, za kterých je možné předpoklady ověřit. Velmi cennou částí jsou sestavené série obrazového materiálu, který je velmi podrobně charakterizován. Charakteristika jednotlivých obrázků je jedním z východisek pro vymezení jevů pro sledování v práci dětí. Dalším východiskem je podrobný popis podmínek, za kterých má dítě obrázek uložit do paměti. **Experimentální část** prezentuje obdržena data s poznámkami o průběhu dětských reakcí. Evidence jevů je rozsáhlá a podrobná, jistě bude dále sloužit jako vhodný studijní materiál. Sledované jevy jsou utříděné do mnoha tabulek, pro analýzu je použito i jednoduchých statistických metod. Vedle analýzy jevů u každé věkové skupiny je provedeno i srovnání dosažených výsledků, kde autorka pokazuje na to, že samotné „stárnutí“ dětí **nestačí pro rozvoj** dětské obrazové paměti. V závěru autorka uvádí, jaký význam má obrazová paměť ve vyučování matematice na počátku školní docházky. Práce je doplněna řadou příloh (které zdvojnásobily objem práce), k usnadnění interpretace dat slouží i diagramy. Práce je pro praxi zajímavá také proto, že současná generace dětí se významně liší v řadě parametrů od předchozích (viz výzkum týkající se vnímání a tvorby představ v závislosti na životním stylu a výskytu technických vymožeností v okolí dítěte).

Pro autorku jistě nebylo snadné utřídít a analyzovat takové množství dat. V tomto ohledu má práce drobné rezervy, které ovšem nijak nesnižují přínos předložené práce. Prezentované závěry jsou pro praxi jistě přínosné, což potvrdily i dotazy, které autorce položili účastníci dalšího vzdělávání učitelů v didaktice matematiky po přednesení jejího krátkého příspěvku.

Práce je přehledně členěna, bohatá dokumentace, tabulky a diagramy podněcují čtenáře k zamyšlení. Některé formulace by mohly být obratnější (viz příloha), v některých pasážích si autorka mohla tróufnout na zavedení vlastní terminologie, která by jí usnadnila vyjadřování (doporučuji k obhajobě). Autorce navrhuji publikovat závěry v časopise pro učitelky mateřských škol s doplněním o návrh aktivit stimuluujících hravou formou rozvoj obrazové paměti (lze také uvést u obhajoby).

Hodnocení: Výborně
V Praze dne 29.4. 2008